

PAŠVALDĪBU POLITIKAS INSTRUMENTI AIZBRAUKUŠO IEDZĪVOTĀJU REMIGRĀCIJAS VEICINĀŠANAI

Oksana Žabko
Baltic institute of Social Sciences

Rīga, 19.01.2018.

Pētījuma mērķis & metodes

Mērķis

- Analizēt pašvaldību politikas instrumentus, kas vērsti uz aizbraukušo iedzīvotāju atgriešanās Latvijā veicināšanu
- Identificēt t.s. veiksmes stāstus & labās prakses

Galvenās metodes

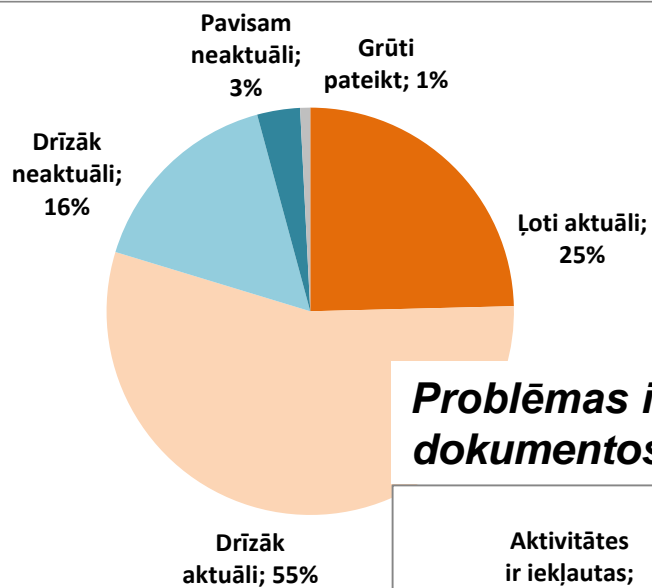
- Pašvaldību vadītāju aptauja: telefona intervijas (118)
- 5 pašvaldību gadījumu izpēte: 28 intervijas, t.sk. 13 remigranti: Rīga, Cēsu, Kuldīgas, Neretas, Ilūkstes novadi

ŠOBRĪD ĪSTENOTIE ATBALSTA INSTRUMENTI

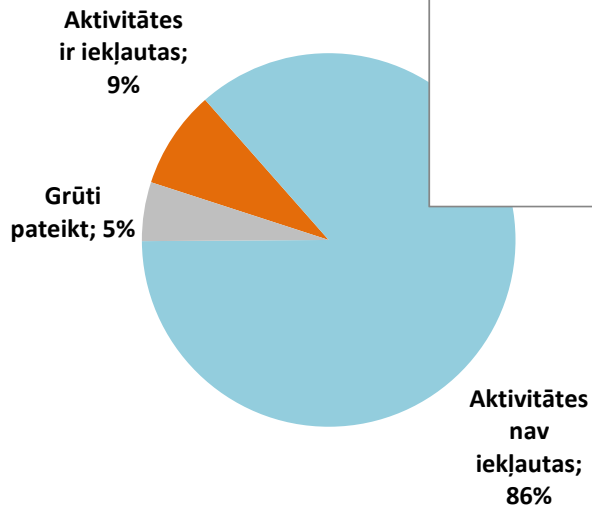

Remigrācijas aktualitāte & rīcība

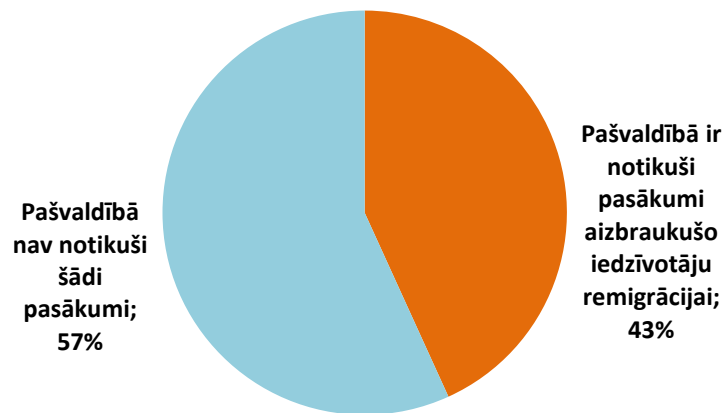
Problēmas aktualitāte

Problēmas iekļaušana dokumentos

Aktivitāšu īstenošana pēdējo piecu gadu laikā

Remigrantu atgriešanās motīvi

Bērniem jāuzsāk skolas gaitas

- Vēlēšanās, lai bērni apgūst dzimto valodu
- Neapmierinātība ar ārvalstu izglītības sistēmu
- Interese izglītības pieejamība

Saglabātas saites ar Latviju

- Savu sakņu apzināšanās, ciešas emocionālas saites ar vecākiem, draugiem, kas palikuši Latvijā
- Saglabāti īpašumi
- Vecāku veselības stāvokļa pasliktināšanās

Riski atkārtotai emigrācijai

Saskarsmes kultūra Latvijā

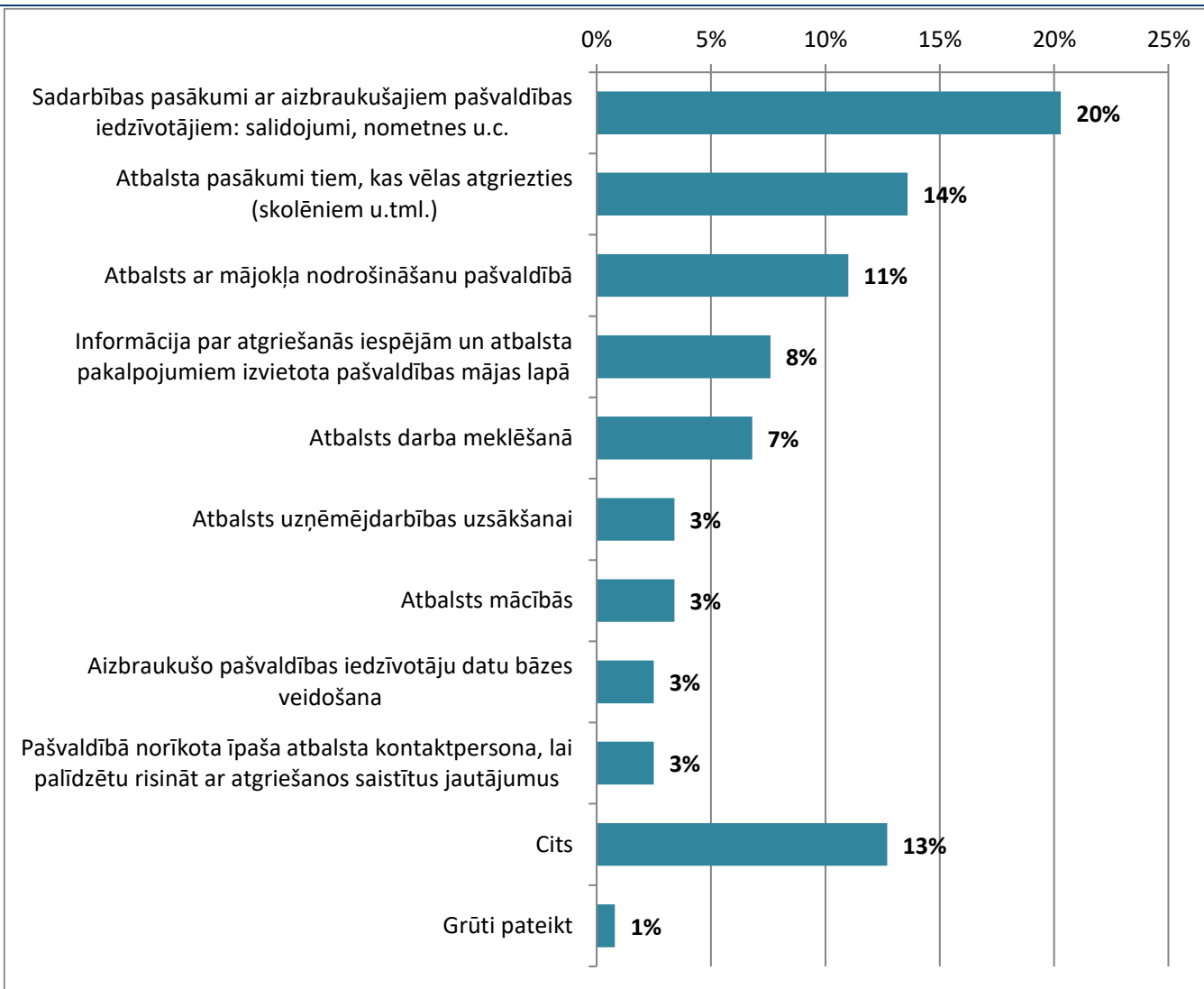
- Iedzīvotāju savstarpējā neieinteresētā attieksme, noslēgtība, zems atsaucības līmenis
- Pašvaldības zemā atsaucība remigrantu sadarbības piedāvājumiem

Vajadzība pēc finansiālas stabilitātes

- Augstākas labklājības līmeņa prasības
- Kvalifikācijai atbilstošs darbs (īpaši, ja remigrantam ir augstākā izglītība)

Valsts politika kopumā

Pašvaldībās pieejamie atbalsta pasākumi

Pašvaldību atbalsta pasākumu principi

Vienlīdzība

- Nav pamatoti noteikt remigrantus kā atsevišķu mērķa grupu
- Jānovērš turpmākās emigrācijas riskus

Atbalsts atbilstoši jomām

- Nav koordinatora, pašvaldību dienestu starpā nav izveidojusies sadarbība tieši remigrantu problēmu risināšanā

Neapmierinātās remigrantu vajadzības

Nodarbinātība & darba vide

- Netiek uzskatīta par pašvaldības funkciju

Plašāks atbalsts uzņēmējdarbībai

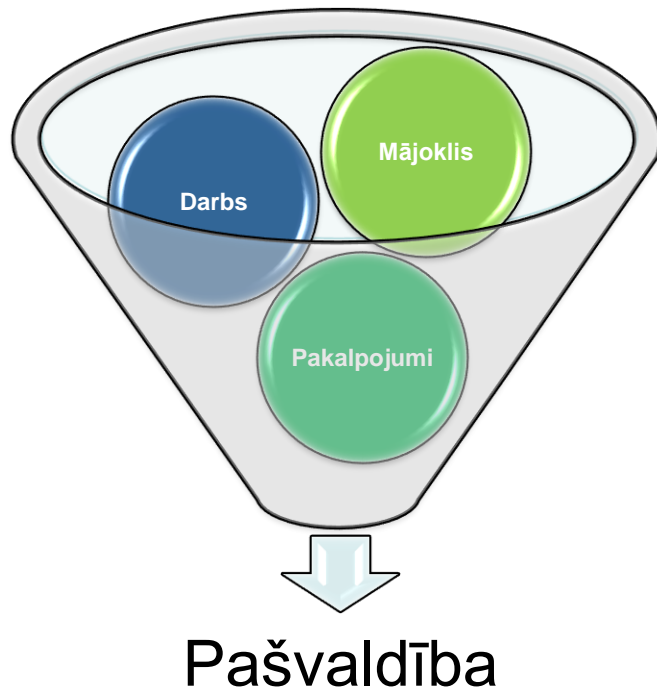
- Uzņēmējdarbības uzsākšana: telpu atrašana, nodokļu sistēmas apraksts
- Finansiāls atbalsts

Mājoklis

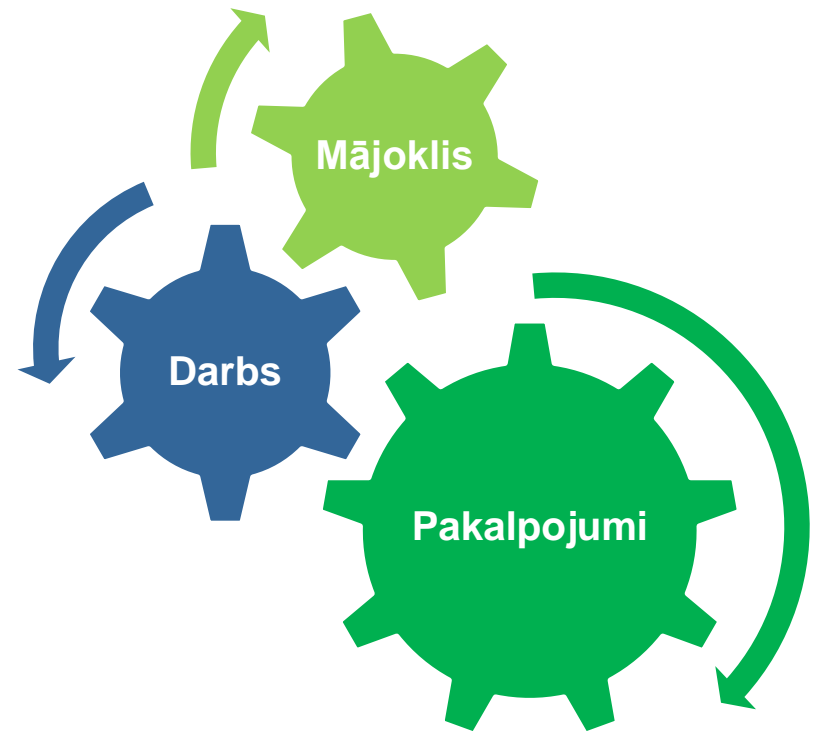
- Dzīvojamā fonda trūkums pašvaldībās

Pašvaldību vs remigrantu taktikas

Pašvaldības vīzija

Remigrantu taktikas

JAUNU INICIATĪVU VEIDOŠANA

Remigrantu ieteikumi

Individuāla pieeja & sadarbība ar diasporu

- Saiknes uzturēšanai ar aizbraukušajiem iedzīvotājiem

Pozitīvās remigrācijas pieredzes stāsti

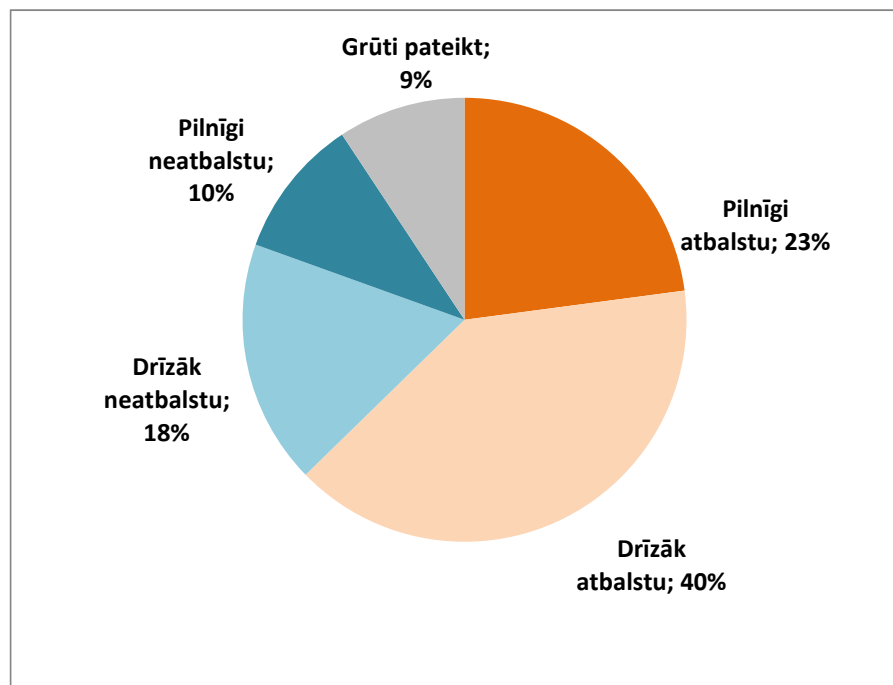
- Popularizēt remigrantu pievienoto vērtību un jauniegūtās kompetences
- Mazināt priekšstatus par emigrantiem un remigrantiem kā zaudētājiem un neveiksminiekiem

Studiju maksas segšana

- Īstenot priekšlikumu sadarbībā ar uzņēmējiem

Attieksme pret pašvaldības koordinatoru iniciatīvu

Iniciatīva: valsts līmenī izveidot atbalsta sistēmu aizbraukušo iedzīvotāju remigrācijas veicināšanai, kurā darbotos reģionāli koordinatori un pašvaldību koordinatori, kas sniegtu konsultatīvu un finansiālu atbalstu tiem, kas vēlas atgriezties pašvaldībā

Attieksmes argumentācija

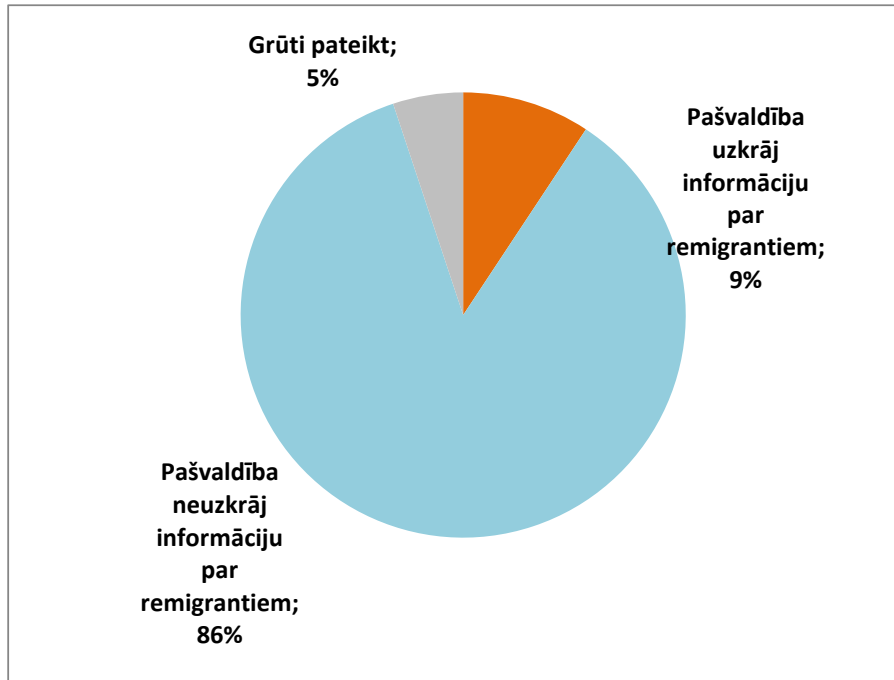
Atbalsta iniciatīvu

- Atbalstāmas iniciatīvas, kas vērstas uz iedzīvotāju skaita palielināšanu
- Šaubas par iniciatīvas īstenošanas kvalitāti un rezultātiem
- Problēma risināma nacionālā līmenī
- Nevēlas papildu finanšu slogu pašvaldībai

Noraida iniciatīvu

- Iesākumā valstī jānodrošina darbavietas un konkurētspējīgs atalgojums
- Atbalsts jāsniedz Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem
- Lieka resursu tērēšana
- Šaubas par iniciatīvas īstenošanas kvalitāti un rezultātiem

Informācijas uzkrāšana par remigrantiem

Iespējamie resursi

- Izglītības iestādes:
  - izglītības iestādes apkopo šādu informāciju saistībā ar valsts un pašvaldības dotācijām skolām un pedagogiem
  - skolām ir jāziņo sociālajam dienestam, ja kāds bērns vairākas dienas pēc kārtas nav ieradies skolā bez attaisnojoša iemesla

Secinājumi & ieteikumi

Vienlīdzības ievērošana, sniedzot atbalstu

- Remigrantu un pastāvīgo iedzīvotāju vajadzību sabalansēšana

Koordinatori & informācija & sadarbība

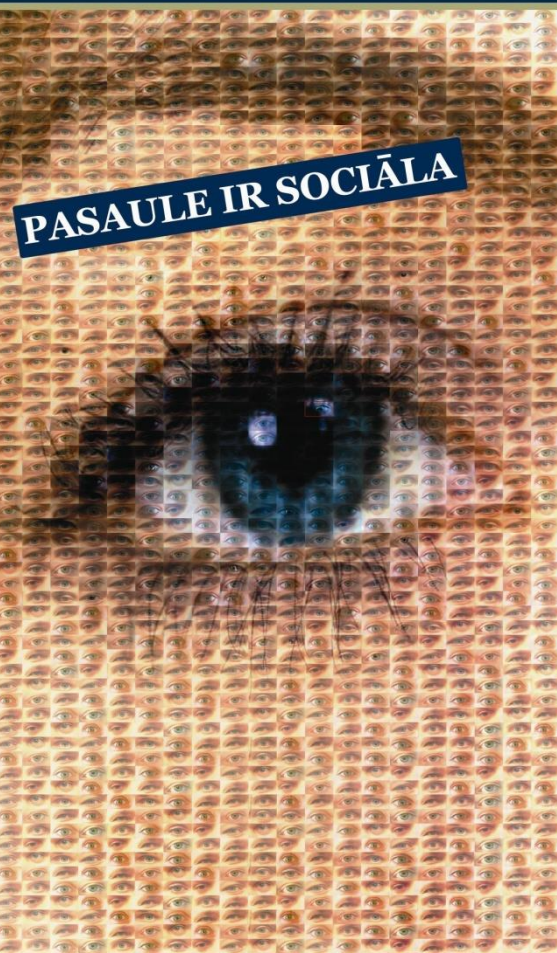
Labās prakses

- Sadarbība ar diasporu
- Atbalsts skolēniem
- Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai
- Remigrantu pozitīvās pieredzes un resursu izmantošana pašvaldības attīstībai

**Baltic Institute
of Social Sciences**

PASAULE IR SOCIĀLA

BISS

**EXPERTS IN RESEARCH
AND ANALYSIS**

PALDIES!

Baltic Institute of Social Sciences

Tērbatas iela 53 – 6, Rīga

Tel: 67217554

Fakss: 67217560

www.biss.soc.lv